

Voorstel regiораad

Auteur : drs. Dennis Ellenbroek en Bert Rödel CPC
Datum : 17 februari 2010
Code : 2010/1
Reg.nr. : 10000557 **Agendapunt:** 7

Onderwerp : Stand van zaken ombuigingsoperatie Regio Twente

Samenvatting

In uw vergadering van 18 november 2009 is besloten tot een ombuigingsopgave van € 2,5 mln. Te kennen is gegeven dat wij deze opgave trachten te volbrengen langs vier wegen van lastenverlichting. In dit voorstel ter kennisname een update over de inspanningen tot dusverre. Daarnaast is op hoofdlijnen de procesgang van het ombuigingstraject uitgeschreven.

Aan de regiораad,

In de regiораadsvergadering van 18 november 2009 is op basis van de notitie "Ombuigingen Regio Twente" gesproken over de bijdrage die Regio Twente kan leveren aan de bezuinigingsopgave, waarvoor gemeenten zich de komende jaren gesteld zien. Besloten is om de ambitie, zoals neergelegd in de betreffende ombuigingsnotitie, aan te scherpen, zowel qua omvang als qua tijd. Het genomen besluit hebben wij als volgt uitgelegd:

- een taakstellende bezuiniging van € 1,25 mln., uiterlijk te effectueren in 2012; en
- de voordracht van een aanvullend pakket aan maatregelen ad € 1,25 mln., uiterlijk voor te dragen aan de regiораad van november 2010 of maart 2011 en het daaruit volgende besluit uiterlijk te effectueren in 2012.

Per saldo heeft de totale ombuigingsoperatie dus een financieel kader van € 2,5 mln. Aangetekend wordt dat de organisatie in aanvulling op de ombuigingsoperatie nog twee bestuurlijke opdrachten van budgettaire neutraliteit heeft te voltooien:

- 1) de bestuurscommissie Openbare Gezondheidszorg heeft uitgesproken dat de integratie JGZ 0-19 budgettair neutraal moet verlopen. Op basis van de huidige inzichten zal, ten behoeve van een sluitende begroting, een financiële taakstelling van € 400.000,- moeten worden opgenomen.
- 2) de aanstelling van het hoofd Recreatieve Voorzieningen (plm. € 100.000,-) zal zichzelf moeten terugverdienen, middels lastenverlichting of inkomstenverhogende maatregelen (uiterlijk 2011 te realiseren).

Het vorenstaande impliceert een totale bezuinigingsopgave van € 3 mln. bestaande uit:

- € 2.500.000,- aan maatregelen die een neerwaarts effect op de gemeentelijke bijdrage moeten hebben (uiterlijk 2012 te effectueren); en
- € 500.000,- aan maatregelen (met verschillende realiseringstermijnen), waarmee de lopende taakstellingen kunnen worden opgelost (geen verlaging dus van de gemeentelijke bijdrage).

De bezuinigingsopgave van € 3 mln. betekent in feite een bijstelling van 10,5% van de gemeentelijke bijdrage (begroting 2010).

Teneinde de bezuinigingsopgave met succes te voltooien, zullen er dus terdege keuzes moeten worden gemaakt. Op onderdelen zal een grondige discussie over het huidige takenpakket moeten worden gevoerd. Het instellen van eventuele voorzieningen ter dekking van de financiële implicaties van bepaalde keuzes zullen afhankelijk van de besluitvorming hierover worden afgewacht.

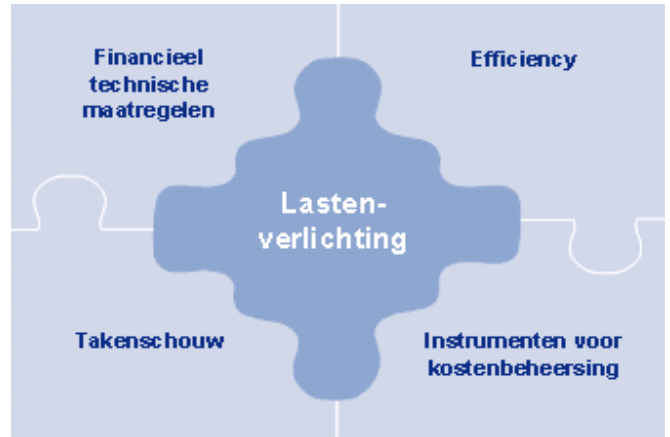
Wij kwalificeren de bezuinigingsopdracht, als verwoord in de vorige passages, als een forse opgave. Wij sluiten dan ook niet uit dat, gaandeweg het ombuigingstraject, kan blijken dat de spreekwoordelijke lat (hetzij qua omvang hetzij qua tempo) te hoog is gelegd. Mocht het werkelijke ombuigingstraject onverhoopt achterblijven op de planning, dan informeren wij u bijtijds hierover.

De organisatie heeft intussen al de nodige voorbereidingen getroffen en binnen alle gelederen van de organisatie is de zoektocht gestart naar besparingen. Wij stellen u langs deze weg op de hoogte van de inspanningen die tot dusverre zijn geleverd. Daarnaast wordt, voor zover in dit stadium aan te geven, het proces horende bij deze operatie uitgelijnd. Het ligt in de bedoeling om via de tussentijdse rapportages voortaan een update te geven over de stand van zaken aangaande de ombuigingsoperatie.

In lijn met de ombuigingsnotitie die ten grondslag lag aan het besluit van 18 november 2009 loopt het ombuigingstraject langs een viertal wegen voor lastenverlichting:

1. financieel technische maatregelen
2. efficiency
3. takenschouw
4. instrumenten voor kostenbeheersing

In de navolgende passages wordt beknopt ingegaan over de daadwerkelijke inzet van genoemde methoden van lastenverlichting. Daarnaast, voor zover reeds uitgedacht, een schets van de procesgang.

Opmerking vooraf: verdeling van de ombuigingsopgave

Om concernbreed vaart te krijgen in het ombuigingstraject was de verdeling van de ombuigingsopgave een eerste vereiste. Het Centraal Management Team (CMT) heeft gekozen voor een verdeling naar rato loonsom per domein. De ratio daarbij is dat de loonsom de omvang van de bedrijfsactiviteiten per domein goed representeert en bovendien de loonsom ook de grootste kostenpost vormt van elk domein. De gekozen verdeelsleutel achten wij net als het CMT verdedigbaar. U blijft uiteraard in de positie om op basis van inhoudelijke overwegingen andere accenten te leggen.

Stand van zaken

Methode lastenverlichting	Stand van zaken
Financieel technische maatregelen	Concernbreed is gestart met een exercitie “laaghangend fruit”. Doel van deze exercitie is om op korte termijn (lees 2010) besparingen in te boeken. De bezuinigingsalternatieven zijn verzameld op een “shortlist”. De eerste resultaten van deze exercitie zijn bemoedigend en stijgen uit boven de € 500.000,- .
Efficiency	Aanvankelijk uitgedacht als een afzonderlijk traject, lijkt het bij nader inzien praktischer om deze methode van lastenverlichting samen te voegen met hetzij het traject “financieel technische maatregelen”, hetzij het traject “takenschouw”. <ul style="list-style-type: none"> • Onder de noemer financieel technische maatregelen richt de organisatie zich op verbetering van de arbeidsproductiviteit (formatiebesparing) en optimalisatie van primaire processen. Externe hulp wordt op dit punt ingeroepen voor een second opinion ter voorkoming van “bedrijfsblindheid”. • Onder de noemer “ambitie- en takenschouw” bekijkt de organisatie de mogelijkheden van meer efficiency door regionale samenwerking (grotere schaal). <p>Tot dusverre zijn enkele beoogde efficiencyverbeteringen benoemd en op P.M. gesteld.</p>
Takenschouw	De discussie over het takenpakket van Regio Twente voor de periode 2010-2014 bevindt zich nog in een oriënterende fase. Voor het domein Leefomgeving ligt er het conceptadvies van de commissie Kerckhaert, waarin herdefiniëring van het takenpakket onderdeel vormt van een meeromvattende “herijking van intergemeentelijke samenwerking in Twente.” Bespreking van dit advies staat geagendeerd voor de regioraad van februari 2010.

	Binnen elk domeinen zijn inmiddels processen uitgelijnd voor de ambitie- en takenschouw.
Instrumenten voor kostenbeheersing:	In de ombuigingsnotitie is gewezen op een tweetal instrumenten voor kostenbeheersing namelijk formatiebeheer en kaderstelling voor de begroting.
<u>Formatiebeheer</u>	Een introducerende notitie is gereed en op managementniveau besproken. Verdere besluitvorming, zowel ambtelijk als bestuurlijk, is hierover noodzakelijk alvorens het implementatietraject kan worden voorbereid.
<u>Kaderstelling begroting</u>	Met medewerking van de gemeenten en met steun van een externe is gekeken naar de mogelijkheden van kaderstelling voor de procedure nieuw beleid of de begroting in brede zin. De eerste brainstormsessie hierover leidde tot het inzicht dat de discussie wat fundamentele moet worden gevoerd. Een richtingennota hierover is onlangs in concept opgeleverd en zal binnenkort zijn weg via de diverse ambtelijke en bestuurlijke gremia volgen.

Verdere procesgang voor de methoden van lastenverlichting

Methode lastenverlichting	Stand van zaken
Financieel technische maatregelen	De organisatie werkt de eergenoemde shortlist verder uit. Besluitvorming hierover loopt per domein via de gebruikelijke ambtelijke en bestuurlijke lijnen. De shortlist die als basis dient voor de begrotingswijziging 2010, wordt ingebracht in de regioraad van 30 juni 2010. De shortlist die als basis dient voor de structurele invulling van de bezuinigingstaakstelling wordt op 17 november 2010 aangeboden.
Efficiency	Geen afzonderlijke procesgang. De efficiency-check wordt deels ondergebracht bij het traject financieel technische maatregelen (op het punt van formatiebesparing en procesoptimalisatie) en deels ondergebracht bij het traject takenschouw (regionale samenwerking). Onzerzijds wordt niet uitgesloten dat afhankelijk van het nog nader te kiezen begrotingsmodel (kaderstelling begroting) met daarbij horende eventueel te wijzigen financieringsstructuur van Regio Twente ook de efficiency discussie bij nadere uitwerking van de financieringsstructuur een verdere plaats gaat krijgen.
Takenschouw	<p>Voor het domein Leefomgeving volgt de ambitie- en takenschouw op het traject "herijking intergemeentelijke samenwerking" waarover de commissie Kerckhaert advies heeft uitgebracht (zie hiervoor). Wij hebben het advies van de commissie overgenomen om de herdefiniëring van de ambities en het takenpakket parallel te laten lopen aan het ombuigingstraject en besluitvorming hiervoor in november 2010 aan de regioraad aan te bieden. Een gedetailleerdere procesgang voor de ambitie- en takenschouw zal op 30 juni 2010 aan de regioraad worden aangeboden.</p> <p>Voor het domein Gezondheid geldt een bestuursprogramma tot aan het jaar 2011. Die horizon kan worden verbreed tot aan 2014 mede op basis van het gemeentelijk collegeprogramma 2010-2014 (onderdeel volksgezondheid). De periode tot aan de zomer wordt naar verwachting benut om de scan op de taken intern te voeren. Nadien wordt de discussie met de gemeenten aangegaan. Ook deze procesgang zal in overleg met de ambtelijke en bestuurlijke gremia in de regioraad van juni 2010 aan u worden aangeboden.</p> <p>Voor het domein Veiligheid wordt een integrale aanpak gekozen van het ombuigingstraject. Over het takenpakket van dit domein is in de bestuurscommissie Veiligheid in het licht van de wet Veiligheidsregio's het nodige gezegd en geschreven. Die discussie is weliswaar vooral op inhoudelijke gronden gevoerd. In de komende periode kunnen financiële motieven aanleiding zijn om op onderdelen het takenpakket te heroverwegen.</p>

	<p>Ook voor het domein Veiligheid wordt momenteel een nadere procesgang ontwikkeld die we op 30 juni 2010 u aanbieden.</p> <p>Voorts beziet de organisatie de mogelijkheden van een interne takendiscussie op het gebied van ondersteunende dienstverlening (Bestuurs- en Bedrijfsbureau). Deze wordt in de komende maanden gestart, waarvan de uitkomsten in de regioraad van november 2010 aan u zullen worden voorgelegd.</p>
<p>Instrumenten voor kostenbeheersing:</p> <p><u>Formatiebeheer</u></p> <p><u>Kaderstelling begroting</u></p>	<p>Het jaar 2010 wordt aangegrepen om de nodige voorwaarden te scheppen voor invoering van de regeling formatiebeheer:</p> <ul style="list-style-type: none"> – bepalingen van de regeling uitdiepen – definiëring en uniforme vastlegging van de benodigde gegevens – ontwikkeling van een technische toepassing voor een goede distributie van de gegevens – aanpassing van de begrotingssystematiek – een zorgvuldige uitrol in de organisatie. <p>Het streven is om de regeling met ingang van 1 januari 2011 van kracht te laten worden.</p> <p>De discussie over de richtingennota heeft in de komende maanden plaats in alle ambtelijke en bestuurlijke gremia om tot een weloverwogen advies te komen. De richtingennota, voorzien van ons advies, wordt in de vergadering van 30 juni 2010 ter besluitvorming aangeboden.</p>

De bovenstaande schets van de procesgang nodigt uit tot een samenvattende planning. Die is in de navolgende tabel gegeven. Daarin zijn ook enkele “tussenstappen” die van belang zijn bij dit proces van ombuigingen vermeld.

Planning ombuigingsoperatie 2010-2012

Datum	Geplande activiteit
jan – mei 2010	<ul style="list-style-type: none"> • opstellen definitieve shortlist 2010 • opstellen voorlopige shortlist 2011 e.v. • ambtelijke start takenschouw per domein • vaststelling notitie formatiebeheer • ambtelijke en bestuurlijke behandeling richtingennota kaderstelling begroting
mei 2010	<ul style="list-style-type: none"> • second opinion door derden, gegeven op het huiswerk dat tot dusverre is gemaakt. • introductiebijeenkomst regioraad (nieuwe bestuursperiode) met o.a. het ombuigingstraject als onderwerp om de betrokkenheid van de nieuwe leden bij het ombuigingsproces te vergroten. • verkiezingen voorzitter en overige leden van het dagelijks bestuur
juni 2010 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • vaststelling begrotingswijziging 2010 o.b.v. de shortlist 2010 • vaststelling gewenst begrotingsmodel voor Regio Twente o.b.v. de richtingennota • vaststelling procesgang ambitie- en takenschouw domein Gezondheid, Leefomgeving en Veiligheid • update over stand van zaken volledige ombuigingsoperatie
november 2010 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • vaststelling integraal voorstel ombuigingstraject 2010-2012 voor de drie domeinen en voor B&B (daarin dus betrokken de vier methoden van lastenverlichting als genoemd in de figuur op pagina 2 van dit voorstel) • update over de realisatie van voorgestelde ombuigingen

januari 2011	<ul style="list-style-type: none"> • daadwerkelijke invoering formatiebeheer
maart 2011 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • update over de realisatie van voorgestelde ombuigingen
juni 2011 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • update over de realisatie van voorgestelde ombuigingen • eventuele invoering nieuw begrotingsmodel Regio Twente (begr. 2012)
november 2011 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • update over de realisatie van voorgestelde ombuigingen
maart 2012 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • update over de realisatie van voorgestelde ombuigingen
juni 2012 regioraad	<ul style="list-style-type: none"> • einddatum van het ombuigingstraject. <i>Indien enkele besparingsalternatieven nog niet zijn gerealiseerd (bijvoorbeeld vanwege boventallig verklaard personeel), wordt via de tussentijdse rapportages verscherpt toegezien op de voortgang ervan.</i>

Voorstel

- 1) Kennis te nemen van deze update over het ombuigingstraject.
- 2) Akkoord te gaan met de procesgang zoals die in dit voorstel is geschetst.

Enschede, 25 januari 2010

Dagelijks bestuur,

secretaris,

voorzitter,

dr. J.M.E. Traag

P.E.J. den Oudsten

Bijlagen -